

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 236/09-22

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 10. septembra 2009 predbežne prerokoval sťažnosť J. M., Rakúsko, a I. M., R., zastúpených advokátom JUDr. M. V., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného čl. 6 ods. 1 prvej vety Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Dunajská Streda v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 108/01 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. M. a I. M. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 3. júla 2009 doručená a 8. septembra 2009 doplnená sťažnosť J. M. a I. M. (ďalej len „sťažovatelia“), ktorou namietali porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety Dohovoru o ochrane

ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Dunajská Streda (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 108/01.

Sťažovatelia v sťažnosti okrem iného uviedli: *«Konanie v predmetnej veci sa začalo podaním návrhu... 27. 08. 2001, na vydanie platobného rozkazu o zaplatenie 45.000,- Sk s prísl. na Okresnom súde v Dunajskej Strede pod sp. zn 4 C 108/2001, na základe návrhu navrhovateľov, v 1. rade, J. M. ..., v 2. rade, I. M. ... proti odporkyni K. Š...*

Žaloba o zaplatenie 45.000,- Sk zo dňa 22. 08. 2001 pripadla JUDr. M. K., ktorá dňa 04. 09. 2001 vydala platobný rozkaz.

Žalobkyňa (správne má byť žalovaná, pozn.) podala... odpor proti platobnému rozkazu... Okresný súd uznesením zo dňa 08. 04. 2002 rozhodol o prerušení konania až do právoplatného ukončenia veci 4C 204/96 o vyslovenie neplatnosti prevodu majetku štátu. Prerušenie odôvodnil tým, že... opodstatnenosť podaného návrhu... súd podmieňuje s výsledkom konania v spore 4C 204/96, kde súd určil neplatnosť prevodu odporcami prenajatej a užíwanej nehnuteľnosti.

Po podaní sťažnosti na prietahy... predsedníčka okresného súdu... oznámila, že naša sťažnosť na prietahy v konaní je neopodstatnená.

Súd opodstatnenosť podaného návrhu podmieňuje s výsledkom konania v spore 4 C 204/96, kde má súd určiť neplatnosť prevodu odporkyňou užíwanej nehnuteľnosti.

To, že súd rozhodol o prerušení konania bez toho, aby nariadil pojednávanie, na ktorom by žalobcovi poskytol možnosť podieľať sa zákonom ustanoveným spôsobom na dokazovaní, či je návrh žalovaných opodstatnený v spojitosti na právne relevantné zákonné ustanovenia a aby sťažovateľ mal možnosť sa k veci vyjadriť, nielenže evidentne porušil právo žalobcov na súdnu ochranu a na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ale týmto spôsobil aj zbytočné prietahy v konaní...

Z uvedeného vyplýva, že odo dňa 04. 09. 2001, t. j. odo dňa podania žalobného návrhu, príslušný súd nevyniesol meritórne rozhodnutie...»

Sťažovatelia sa domáhajú, aby ústavný súd vo veci samej vydal tento nález:

„Slovenská republika, zastúpená Okresným súdom v Dunajskej Strede v konaní o zaplatenie 45.000,- Sk, č. k. 4 C 108/01 porušila právo J. M. ... a I. M. ... upravené v čl. 48

ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov.

Ústavný súd Slovenskej republiky prikazuje, aby Okresný súd v Dunajskej Strede konal vo veci vedenej na Okresnom súde v Dunajskej Strede pod sp. zn. 4 C 108/01 bez prieťahov.

Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva sťažovateľovi J. M. ... finančné zadosťučinenie vo výške 8.000,- EUR... a sťažovateľke I. M. ... finančné zadosťučinenie vo výške 8.000,- EUR..., ktoré je Okresný súd v Dunajskej Strede povinný im vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Okresný súd Dunajskej Strede je povinný nahradiť J. M. a I. M. do 15 dní od právoplatnosti rozhodnutia... trovy právneho zastúpenia...“

2. Ústavný súd z odpovede predsedníčky okresného súdu sp. zn. Spr 1516/2009 z 24. júna 2003 sťažovateľom na ich sťažnosť na prieťahy v konaní sp. zn. 4 C 108/01 tvoriacu prílohu sťažnosti okrem iného zistil:

„... Sudkyňa uznesením zo dňa 8. 4. 2002 konanie prerušila až do právoplatného ukončenia občianskoprávnej veci 4 C 204/96 o vyslovenie neplatnosti prevodu majetku štátu. Uznesenie účastníkom konania bolo riadne doručené, odvolanie proti nemu podané nebolo, preto dňom 9. 5. 2002 nadobudlo právoplatnosť...“.

3. Podaním zo 4. septembra 2009 doručeným ústavnému súdu 8. septembra 2009 sťažovatelia doplnili sťažnosť (sťažovatelia zmenili advokáta, pozn.) predovšetkým o ďalšiu argumentáciu. Návrh petitu a základ sťažnosti ostal viacmenej nezmenený.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh prerokuje bez prítomnosti sťažovateľa a zisťuje, či sťažnosť spĺňa zákonom predpísané náležitosti a či nie sú dôvody na jej odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05).

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov...

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola... v primeranej lehote prejednaná... súdom..., ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch...

4. Zo sťažnosti a z jej príloh, ako aj z dopytu na okresnom súde ústavný súd zistil, že sťažovatelia podali 27. augusta 2001 žalobný návrh proti odporkyňi K. Š. na zaplatenie sumy 45 000 Sk, ktorý okresný súd zaevidoval pod sp. zn. 4 C 108/01.

Následne okresný súd vydal platobný rozkaz č. k. 4 C 108/01-22 zo 4. septembra 2001, proti ktorému odporkyňa podala odpor. Okresný súd vyzval odporkyňu na zaplatenie súdneho poplatku a predloženie dôkazov.

Uznesením okresného súdu č. k. 4 C 108/01-31 z 8. apríla 2002 bolo konanie prerušené až do ukončenia veci vedenej na okresnom súde pod sp. zn. 4 C 204/96 navrhovateľa – Okresná prokuratúra Dunajská Streda, proti sťažovateľom – Ž., š. p., Š., a V., a. s., o určenie neplatnosti prevodu majetku štátu. Uznesenie o prerušení konania je odôvodnené takto: *„...opodstatnenosť tohto návrhu o zaplatenie nájomného závisí od základnej otázky vlastníckeho vzťahu navrhovateľov k nehnuteľnosti, ktorá otázka má byť riešená v konaní 4 C 204/96, súd s poukazom na ustanovenie §-u 109 ods. 1 písm. b/ O. s. p. prerušil až do právoplatného ukončenia konania 4 C 2004/96.“*

Okresný súd 21. mája 2009 začal opäť konať, pretože vec vedenú pod sp. zn. 4 C 108/01 spojil s vecou vedenou pred okresným súdom pod sp. zn. 8 C 105/96.

Podľa § 109 ods. 1 písm. b) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) súd konanie preruší, ak rozhodnutie závisí od otázky, ktorú nie je v tomto konaní oprávnený riešiť.

Podľa § 109 ods. 2 písm. c) OSP súd konanie preruší, ak prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na takéto konanie podnet.

Podľa § 111 ods. 1 OSP ak je konanie prerušené, nevykonávajú sa pojednávania a neplynú lehoty podľa tohto zákona. Ak sa v konaní pokračuje, začínajú lehoty plynúť znova.

Podľa § 111 ods. OSP ak je konanie prerušené podľa § 109, súd urobí všetky potrebné opatrenia, aby sa odstránili prekážky, ktoré spôsobili prerušenie alebo pre ktoré prerušenie trvá. Len čo odpadne prekážka, pre ktorú sa konanie prerušilo, pokračuje súd v konaní i bez návrhu.

Ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti konštantne vychádza z názoru, že účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu (m. m. II. ÚS 26/95). Základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov teda možno porušiť iba v konaní, ktorého výsledkom môže byť rozhodnutie všeobecného súdu o právach a povinnostiach jeho účastníkov, pretože len také rozhodnutie môže ukončiť stav právnej neistoty osoby domáhajúcej sa jeho rozhodnutia (m. m. III. ÚS 62/01, II. ÚS 20/02).

Súdne konanie, v ktorom podľa s'ťažovateľov malo dôjsť k porušeniu ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, bolo prerušené uznesením okresného súdu sp. zn. 4 C 108/01 z 8. apríla 2002.

V dôsledku skutočnosti, že konanie v právnej veci s'ťažovateľov nemôže od prerušenia konania, t. j. od 8. apríla 2002 do 21. mája 2009 pokračovať, neprebiehala v tomto období také konanie, ktorého výsledkom malo byť rozhodnutie všeobecného súdu o uplatnenom nároku s'ťažovateľov, a preto nie je možné uvažovať o tom, že by v predmetnom konaní mohlo ešte dôjsť k naplneniu účelu ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov, ktorým je odstránenie stavu ich právnej neistoty.

Z toho dôvodu nemožno namietat' v napadnutom konaní porušenie základného práva s'ťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, pretože ďalší postup súdu vo veci samej v tomto konaní súvisí s prebiehajúcim konaním pod sp. zn. 4 C 204/96.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť sťažovateľov namietajúcu porušenie označených práv v konaní pred okresným súdom vedenom pod sp. zn. 4 C 108/01 po 8. apríli 2002, keď bolo prerušené konanie do právoplatného ukončenia veci vedenej na okresnom súde pod sp. zn. 4 C 204/96 (resp. do 21. mája 2009, keď došlo k spojeniu s vecou vedenou pod sp. zn. 8 C 105/96), odmietol z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

5. V prípade námietok porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru týkajúcich sa prietáhov v čase pred uvedeným prerušením konania (t. j. od 27. augusta 2001 do 8. apríla 2002) ústavný súd konštatuje, že ich na základe predloženej sťažnosti preskúmavať nemohol, pretože sťažovatelia svoju sťažnosť nepodali v lehote dvoch mesiacov ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd v tejto súvislosti konštatuje, že sťažovatelia sa o namietaných skutočnostiach týkajúcich sa postupu okresného súdu v čase pred prerušením napadnutého konania mohli dozvedieť doručením uznesenia č. k. 4 C 108/01-31 z 8. apríla 2002 o prerušení konania, teda dávno pred doručením sťažnosti ústavnému súdu (3. júla 2009).

Z týchto dôvodov ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde sťažnosť v tejto časti odmietol ako podanú oneskorene.

6. Navyše proti uzneseniu o prerušení konania bolo možné podať riadny opravný prostriedok, ktorý však sťažovatelia, ako sami priznávajú vo svojom liste zo 16. mája 2003 (sťažnosť na prietahy v konaní podaná predsedníčke okresného súdu), nevyužili: „... *Náš právny zástupca proti uzneseniu odvolanie nepodal...*“. Z uvedeného okrem iného vyplýva, že sťažovatelia súhlasili s prerušením konania a neskôr toto prerušenie (na ústavnom súde) namietali.

7. Nad rámec uvedeného ústavný súd dodáva, že v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu (3. júla 2009) bola namietaná vec okresného súdu vedená pod sp. zn. 4 C 108/01 spojená s vecou vedenou na tomto súde pod sp. zn. 8 C 105/96, a to uznesením

okresného súdu z 21. mája 2009, z čoho v súvislosti s požadovanými zákonnými náležitosťami návrhu (§ 20 ods. 1 a 3 zákona o ústavnom súde) vyplýva tiež iné/odlišné označenie posudzovanej veci okresného súdu v rámci navrhovaného petitu.

8. Keďže ústavný súd sťažnosť odmietol ako celok, bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími v sťažnosti uplatňovanými nárokmi.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. septembra 2009